

Red. prof. dr. Andrej Rozman
Filozofická fakulta UL
Aškerčeva 2
1000 Ljubljana
Slovinsko

V Lubl'ane, dňa 2. januára 2015

Vec: Oponentský posudok k žiadosti **doc. Mgr. Eubor Matejko, PhD.**
o vymenovanie za profesora

Doc. Mgr. Eubor Matejko, PhD. pôsobí na Filozofickej fakulte UK od roku 1989. Už 15 rokov vedie Katedru rusistiky a východoeurópskych štúdií. Pod jeho vedením sa pracovisko výrazne reprofilovalo. Na katedre, ktorá tradične pripravovala prevažne budúcich učiteľov ruštiny pre stredné školy a ktorá koncom deväťdesiatych rokov trpela nedostatkom záujmu uchádzačov o štúdium, sa od roku 2005 otvára úspešný študijný program Ruské a východoeurópske štúdiá (v bakalárskom aj magisterskom stupni) a v súčasnosti počet poslucháčov katedry dosahuje cca 150. Okrem toho katedra zabezpečuje aj výučbu predmetov v dvoch stupňoch štúdia pre študijný program Prekladateľstvo a tlmočníctvo v špecializácii Ruský jazyk a kultúra. Katedra takisto školí poslucháčov tretieho stupňa štúdia v programe Slavistika.

Katedra sa tak etablovala ako jedinečné pracovisko v rámci SR aj v oblasti vedy a výskumu. Katedra je úspešná pri získavaní grantovej podpory projektov, domácich aj medzinárodných. Doc. Matejko získal pre katedru dva medzinárodné projekty Vyšehradského fondu, zamerané na ukrajinistiku a krajiny Východného partnerstva. Vďaka rastu záujmu uchádzačov o štúdium na katedre, intenzívnej publikačnej činnosti vrátane doktorandov, ako aj vďaka úspechom pri podávaní a riešení projektov, sa katedra pod vedením doc. Matejka zaradila za ostatné roky k najvýkonnejším pracoviskám FiF UK.

V pedagogickom pôsobení sa doc. L. Matejko profiloval v deväťdesiatych rokoch ako filológ a literárny medievista, v súčasnosti sa primárne zameriava na výučbu dejín Ruska a východnej Európy, reálie a sociálne aspekty vývinu východnej Európy po rozpade ZSSR. Vo funkcii školiteľa dizertačných, diplomových a ďalších prác preukázal schopnosť úspešne viesť kvalifikačné práce na rôznorodé témy,

počínajúc medievistikou a rozličnými historickými otázkami a končiac sociologickými aspektmi lingvistiky. Úspešne spája vedeckú činnosť s vyučovacím procesom, ako ukazuje jeho príspevok v rozsahu monografie k prvej slovenskej VŠ učebnici dejín ruskej literatúry, ktorá je kolektívnym dielom tímu slovenských rusistov.

Na pedagogické aspekty sú zamerané aj jeho skriptá k dejinám slovenskej rusistiky a slavistiky, ktoré patria k priekopníckym súhrnným prácam o tejto problematike.

Doc. Mgr. Ľubor Matejko, PhD. je členom domácich a zahraničných slavistických organizácií. Publikoval vedeckú monografiu a vysokoškolské učebnice, publikoval 41 vedeckých prác, z toho 17 v zahraničí, okrem iného publikoval 47 odborných prác. Medzi rokmi 2000 a 2003 realizoval päť vedeckých projektov VEGA. Pravidelne sa zúčastňuje vedeckých sympózií na Slovensku a v zahraničí.

Doc. Mgr. Ľubor Matejko, PhD. bol viackrát hosťom aj na Katedre slovanských jazykov a literatúr Filozofickej fakulty Univerzity v Ľubľane, kde absolvoval jednosemestrálny študijný pobyt, s príspevkom *Voprosy issledovanija drevnejšej slavianskej gimnografiji* sa zúčastnil XIII. Slavistického kongresu v Ľubľane (2003). V roku 2013 s plenárnou prednáškou vystúpil na Sympóziu pri príležitosti 1150-výročia príchodu sv. Konštantína Filozofa a sv. Metoda na Veľkú Moravu. Medzinárodné sympóziu organizovala Katedra slavistiky Filozofickej fakulty a Teologická fakulta Univerzity v Ľubľane, v príprave je zborník zo sympózia.

Z bibliografie doc. Mgr. Ľubora Matejku je zrejmé, že sa ako vedec venuje so všetkou zodpovednosťou veľkomoravským literárnym pamiatkam. Vo svojich vedeckých prácach napr. *Ot mogly l'utyja i neveždestvie očist ny*, ktorú publikoval v časopise *Slavia* (2001), kriticky poukázal na nedostatky v doterajších výskumoch a predstavil niektoré nové prepisy kánonu, čo bolo v medzinárodnom vedeckom prostredí prijaté s veľkým záujmom. V práci *K určenu, interpretácii a datovaniu Ostrožnických zlomkov* (1995) autor venoval pozornosť vedeckej analýze dovtedy slabo preskúmanej a prakticky neznámej najstaršej cyrilskej rukopisnej pamiatky na Slovensku z 11.-12. storočia. V práci autor rozvinul originálnu rekonštrukčnú metódu, pomocou ktorej sa mu podarilo na základe fragmentov sformovať predstavu o obsahu nezachovaných strán a štruktúre celého kódexu. Práca mala aj medzinárodný ohlas.

Takisto prácu *K poézii Zlatého veku* (1998) medzinárodná a domáca slavistická verejnosť prijala bez výhrad a ešte aj dnes ju v zahraničí citujú.

Z predloženého materiálu je zrejmé, že doc. Mgr. Ľubor Matejko, PhD. je všestranným vedcom, ktorý sa vedecky venuje veľkomoravským pamiatkam, ktoré skúma vedecky kriticky a do svojich vedeckých prác vnáša nové pohľady, ktoré sú často v rozpore s dovtedajšími vedeckými výsledkami.

Výskum staroslovienskych rukopisných pamiatok však nie je jedinou oblasťou, ktorej sa pri svojej vedeckej a odbornej práci venuje. Vo vedeckých a odborných časopisoch uverejnil celý rad článkov z oblasti slovenskej histórie slavistiky (*A. V. Isačenko a slovenská veda v rokoch 1945-1955*, *Nikolaj O Lossinkij a slovenská veda*, *Staršie ruské dejiny v novej slovenskej historiografii*, *Slavistické súvislosti historiografie*, *Jernej Kopitar*, *Glagolita Clozianus a dejiny slavistiky* a ďalšie), o vývoji štúdia rusistiky na FF UK v Bratislave (*O prepodavanii ruskogo jazyka i literatury v Universitete imeni Komenskogo*, *Tradiciji i perspektivy rusistiki v Universitete im. Komenskogo v Bratislave* a ďalšie), o slovensko-ruských kultúrnych a vedeckých vzťahoch (*Bratislavské roky ruského filozofa N. O. Losského*, *Neznáma kapitola zo života profesora Valerija Alexandroviča Pogorieľova* a ďalšie), o ruskej literatúre (*Kontexty ruskej moderny*, *Slovo i kultura. Pamiati Iljiča Tolstogo* a ďalšie).

Výsledky výskumov doc. Ľ. Matejko prezentoval na rôznych domácich aj zahraničných fórach, a to v podobe príspevkov na vedeckých konferenciách či pozvaných prednáškach na univerzitách.

Predložené materiály doc. Mgr. Ľubora Matejku, PhD. dokumentujú skutočnosť, že ide o vedecky aktívneho a pedagogicky úspešného učiteľa. Jeho vedecká práca je tematicky rôznorodá a vďaka svojmu pedagogickému pôsobeniu vychoval značný počet ďalších úspešných pedagogických či akademických pracovníkov v oblasti rusistiky. Na základe doterajších výsledkov **odporúčam** vymenovať doc. Mgr. Ľubora Matejku, PhD. za profesora v študijnom odbore 2.1.28 *slovanské jazyky a literatúry*.

Prof. dr. Andrej Rozman

